DOMSTOLENS DOM (Første Afdeling)

5. maj 2011 *

I sag C-305/09,

angående et traktatbrudssøgsmål i henhold til artikel 88, stk. 2, EF, anlagt den 30. juli 2009,

Europa-Kommissionen ved L. Flynn og V. Di Bucci samt ved E. Righini, som befuldmægtigede, og med valgt adresse i Luxembourg,

sagsøger

mod

Den Italienske Republik ved G. Palmieri, som befuldmægtiget, bistået af avvocati dello Stato D. Del Gaizo og P. Gentili, og med valgt adresse i Luxembourg,

sagsøgt,

har

* Processprog: italiensk.

DOMSTOLEN (Første Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, A. Tizzano, og dommerne A. Borg Barthet, M. Ilešič, M. Safjan (refererende dommer) og M. Berger,

generaladvokat: V. Trstenjak,
justitssekretær: fuldmægtig A. Impellizzeri,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 16. december 2010,

og idet Domstolen efter at have hørt generaladvokaten har besluttet, at sagen skal pådømmes uden forslag til afgørelse,

afsagt følgende

Dom

1 Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber har i stævningen nedlagt påstand om, at det fastslås, at Den Italienske Republik har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til EF-traktaten og i henhold til bestemmelserne i artikel 2-4 i Kommissionens beslutning 2005/919/EF af 14. december 2004 om skattelettelser for virksomheder, der deltager i udstillinger i udlandet (EUT 2005 L 335, s. 39), da den ikke inden for de fastsatte frister har truffet alle de forholdsregler, der er nødvendige med henblik på at

ophæve den støtteordning, der blev erklæret ulovlig og uforenelig med fællesmarkedet ved denne beslutning, og med henblik på at tilbagesøge den støtte, der blev tildelt i medfør af denne ordning.

Retsforskrifter

2 I 13. betragtning til Rådets forordning (EF) nr. 659/1999 af 22. marts 1999 om fastlæggelse af regler for anvendelsen af artikel [88 EF] (EFT L 83, s. 1) udtales, at:

»i tilfælde af ulovlig støtte, som er uforenelig med fællesmarkedet, skal den effektive konkurrence genetableres; til det formål er det nødvendigt, at støtten, inklusive renter, omgående tilbagebetales; tilbagebetalingen bør ske i overensstemmelse med procedurerne i national ret; anvendelsen af disse procedurer må ikke — ved at forhindre en omgående og effektiv gennemførelse af Kommissionens beslutning — være til hinder for en genskabelse af normale konkurrencevilkår; med henblik herpå bør medlemsstaterne træffe alle nødvendige foranstaltninger til at sikre, at Kommissionens beslutning fungerer efter hensigten«.

3 Artikel 14 i forordning nr. 659/1999 med overskriften »Tilbagebetaling af støtte« fastsætter:

»1. I negative beslutninger om ulovlig støtte bestemmer Kommissionen, at den pågældende medlemsstat skal træffe alle nødvendige foranstaltninger til at kræve støtten tilbagebetalt fra støttemodtageren, i det følgende benævnt »beslutning om tilbagebetaling«. Kommissionen kræver ikke tilbagebetaling af støtten, hvis det vil være i modstrid med et generelt princip i fællesskabslovgivningen.

2. Den støtte, der skal tilbagebetales i medfør af en beslutning om tilbagebetaling, skal indeholde renter beregnet på grundlag af en passende sats, der fastsættes af Kommissionen. Renterne betales fra det tidspunkt, hvor den ulovlige støtte var til støttemodtagerens rådighed, og indtil den tilbagebetales.

3. Med forbehold af eventuel kendelse fra EF-Domstolen efter artikel [242 EF] skal tilbagebetalingen ske omgående og i overensstemmelse med gældende procedurer i den pågældende medlemsstats nationale ret, forudsat at disse giver mulighed for omgående og effektiv gennemførelse af Kommissionens beslutning. Til det formål og i tilfælde af søgsmål ved de nationale domstole træffer de pågældende medlemsstater alle nødvendige foranstaltninger, som er til rådighed i deres respektive retssystemer, herunder også foreløbige foranstaltninger, dog med forbehold af fællesskabsretten.«

4 Samme forordnings artikel 23, stk. 1, foreskriver følgende:

»Retter den pågældende medlemsstat sig ikke efter betingede eller negative beslutninger, navnlig i sager, der henvises til i artikel 14, kan Kommissionen indbringe sagen direkte for Domstolen i overensstemmelse med [artikel 88, stk. 2, EF].«

Sagens baggrund

5 Første betragtning til beslutning 2005/919 er affattet således:

»Italien har udstedt lovdekret nr. 269 […] af 30. september 2003 om hasteforanstaltninger til fremme og korrektion af udviklingen i de offentlige regnskaber [herefter

»lovdekret nr. 267/2003«], som blev offentliggjort i [GURI] nr. 229 af 2. oktober 2003. Artikel 1, stk. 1, litra b), i lovdekret nr. 269/2003 omhandler særlige skattelettelser ved udstilling af produkter på messer i udlandet og er uden ændringer blevet ophøjet til lov nr. 326 af 24. november 2003 […], der blev offentliggjort i [GURI] nr. 274 af 25. november 2003.«

6 Som det fremgår af nævnte beslutning, muliggjorde den pågældende støtteordning, at virksomheder, der var selskabspligtige i Italien og i drift på datoen den 2. oktober 2003, var fritaget for beskatning af udgifter, som er direkte knyttet til udstilling af produkter på messer i udlandet. For virksomheder, hvis regnskabsår falder sammen med kalenderåret, har nævnte fritagelse betydning for fastlæggelsen af deres skattepligtige indkomst for 2004.

7 Som følge af indledningen af den formelle undersøgelsesprocedure fra Kommissionens side underrettede de italienske myndigheder officielt de potentielle modtagere fra den pågældende støtteordning om de eventuelle konsekvenser af en underkendelse af nævnte ordning i forhold til fællesmarkedet. Kommissionen fandt det nødvendigt efter denne underkendelse, at den støtte, der allerede var udbetalt til støttemodtagerne, krævedes tilbagebetalt.

8 I særdeleshed anførte artikel 1-4 i beslutning 2005/919 følgende:

»*Artikel 1*

Den statsstøtteordning i form af skattelettelser for virksomheder, der deltager i udstillinger i udlandet, som Italien har indført ved artikel 1, stk. 1, litra b), i lovdekret nr. 269/2003, er iværksat ulovligt i strid med EF-traktatens artikel 88, stk. 3, og er uforenelig med fællesmarkedet.

Italien ophæver den i artikel 1 omhandlede støtteordning.

Artikel 2

1. Italien træffer alle nødvendige foranstaltninger for at kræve den i artikel 1 omhandlede støtte, som er udbetalt ulovligt til støttemodtagerne, tilbagebetalt.

Tilbagesøgningen skal ske i overensstemmelse med national lovgivning.

2. Hvis støtten allerede er ydet ved reduktion af skattebetalingerne for indeværende skatteår, opkræver Italien hele den skyldige skat ved udligningen for 2004.

I alle andre tilfælde opkræver Italien det skyldige skattebeløb senest ved udgangen af første skatteår efter tidspunktet for meddelelsen af denne beslutning.

3. Den støtte, der skal tilbagebetales, pålægges renter fra det tidspunkt, hvor den blev udbetalt til støttemodtagerne, og indtil den er fuldt tilbagebetalt; renterne beregnes i overensstemmelse med artikel 9, 10 og 11 i forordning (EF) nr. 794/2004.

Artikel 3

Senest to måneder efter meddelelsen af denne beslutning underretter Italien ved hjælp af vedlagte oplysningsskema Kommissionen om, hvilke foranstaltninger der er truffet eller planlagt for at efterkomme beslutningen.

I den i stk. 1 fastsatte frist:

a) pålægger Italien samtlige modtagere af den i artikel 1 omhandlede støtte at tilbagebetale den ulovlige støtte med renter

b) fremlægger Italien fuld dokumentation for, at proceduren for tilbagebetaling er iværksat over for modtagerne af den ulovlige støtte.

Artikel 4

Denne beslutning er rettet til Den Italienske Republik.«

Den administrative procedure

9 Beslutning 2005/919 blev meddelt Den Italienske Republik den 17. december 2004.

10 Med henblik på at gennemføre beslutningen vedtog de italienske myndigheder en række foranstaltninger og informerede Kommissionen herom. Således foregik bl.a. gennemførelsesproceduren på følgende vis:

— De italienske myndigheder informerede Kommissionen om vedtagelsen af lov nr. 29 af 25. januar 2006 (GURI nr. 32 af 8.2.2006 (»lov nr. 29/2006«), der trådte i kraft den 23. februar 2006, hvis bestemmelser især omhandlede indstillingen af den pågældende støtteordning samt de nærmere bestemmelser for identificering, fastsættelse og tilbagebetaling af de ulovligt udbetalte støttebeløb.

— Agenzia delle Entrate vedtog fremgangsmåder til tilbagebetaling med henblik på tilbageførsel af den pågældende støtte og udsendte instrukser og praktiske regler til de regionale myndigheder med henblik på tilbagebetaling af støtten, ligesom man endelig vedtog en passende informationsprocedure til at følge status for tilbagebetalingen.

— Den italienske lovgiver søgte at løse det processuelle problem som følge af, at de nationale retsinstanser havde udsat pålæggene om tilbagebetaling af nævnte støtte, idet man herved anvendte lovgivningsproceduren med vedtagelse af lovdekret nr. 59 af 8. april 2008 (GURI nr. 84 af 9.4.2008, s. 3, herefter »lovdekret nr. 59/2008«), omdannet til lov ved lov nr. 101 af 6. juni 2008 (GURI nr. 132 af 7.6.2008, s. 4).

11 Under hele den administrative procedure har Kommissionen insisteret på en omgående og effektiv gennemførelse af beslutning 2005/919. Endvidere har Kommissionen flere gange anmodet om yderligere oplysninger og uddybninger vedrørende modtagerne og vedrørende spørgsmålet om, hvorledes man nærmere ville fastsætte forskrifter om opkrævning. De italienske myndigheder informerede Kommissionen med adskillige efterfølgende skrivelser om, hvorledes det nærmere forholdt sig med gennemførelsen af beslutning 2005/919.

12 Kommissionen henledte Den Italienske Republiks opmærksomhed på den utilstrækkelige karakter af proceduren for tilbagesøgning af den støtte, som var blevet underkendt som uforenelig med fællesmarkedet. Konkret understregede Kommissionen ved skrivelse af 11. december 2007, at den tilbagesøgning, der var foretaget af de italienske myndigheder, udgjorde mindre end 50 % af den støtte, som måtte formodes at være blevet udbetalt. Da Kommissionen fandt, at tilbagesøgningen af denne støtte ikke var skredet frem trods de lovmæssige tiltag, besluttede den at anlægge nærværende sag.

Om søgsmålet

Parternes argumenter

13 Kommissionen har i stævningen gjort gældende, at den medlemsstat, som en beslutning om tilbagesøgning af ulovlig støtte er rettet til, i medfør af artikel 249 EF er forpligtet til at træffe alle fornødne foranstaltninger til sikring af beslutningens gennemførelse.

14 Ifølge Kommissionen udgør forpligtelsen til tilbagesøgning en reel resultatforpligtelse. Ydermere skal tilbagesøgningen ikke kun være effektiv, men også omgående.

15 For så vidt angår nødvendigheden af at vedtage en lov og de tilsvarende administrative gennemførelsesforanstaltninger til gennemførelse af beslutning 2005/919 har Kommissionen i flere omgange påpeget, at valget af et lovgivningsinstrument ikke er det bedst egnede middel til at sikre den omgående og effektive gennemførelse af denne beslutning.

16 Kommissionen har desuden anført, at den eneste indsigelse, som kan gøres gældende af Den Italienske Republik i den foreliggende sag, er indsigelsen om, at det er absolut umuligt at gennemføre beslutning 2005/919 korrekt. De italienske myndigheder har imidlertid ikke påberåbt sig nogen absolut umulighed i den forbindelse.

17 Under alle omstændigheder er betingelsen om, at det skal være absolut umuligt at gennemføre beslutningen, ikke opfyldt, når den sagsøgte medlemsstat udelukkende, som i den foreliggende sag, har underrettet Kommissionen om de retlige, politiske eller praktiske vanskeligheder, som gennemførelsen af beslutning 2005/919 indebærer.

18 Hvad angår de nationale retsinstansers afgørelser om udsættelse har Kommissionen understreget, at effektivitetsprincippet ligeledes bør gælde for de nationale retsinstanser. Når der eventuelt foreligger en påstand fra støttemodtageren om udsættelse af gennemførelsen af tilbagesøgningsforanstaltningen, er den nationale dommer forpligtet til at iagttage de betingelser, som er knæsat i Domstolens praksis, for at undgå, at beslutningen om tilbagesøgning mister sin effektive virkning. Imidlertid opfylder

de udsættelsesforanstaltninger, som er anvendt af de nationale retsinstanser i den foreliggende sag, ikke kravene ifølge nævnte retspraksis.

19 Selv om den nationale dommer i princippet bør afsige en kendelse om øjeblikkelig præjudiciel forelæggelse for Domstolen i henhold til lovdekret nr. 59/2008, jf. præmis 10 i nærværende dom, i tilfælde af udsættelse som følge af tilbagesøgningsbeslutningens retsstridighed, er Kommissionen af den opfattelse, at denne nationale lovgivning ikke synes at have haft nogen nævneværdig virkning på de nationale retsinstansers processuelle praksis. Mere end fire år efter vedtagelsen af beslutning 2005/919 har de italienske myndigheder kun tilbagesøgt ca. 65 % af den støtte, for hvilken der er sendt betalingspåkrav.

20 Hvad endelig angår den meddelelsespligt, der påhviler de italienske myndigheder i henhold såvel til artikel 3 i beslutning 2005/919 som til artikel 10 EF, anfører Kommissionen, at der ikke er blevet fremsendt nogen data vedrørende tilbagesøgningen af den pågældende støtte i forhold til de 104 støttemodtagere, som oprindeligt ikke var blevet godkendt til at anvende støtteordningen. Denne situation er en klar tilsidesættelse af ovennævnte forpligtelse.

21 Den Italienske Republik har gjort gældende, at EU-retten ikke stiller krav om en særlig procedure med henblik på tilbagesøgning af statsstøtte, men kun kræver, at anvendelsen af de nationale procedurer giver mulighed for omgående og effektiv gennemførelse af beslutning 2005/919.

22 Det er netop med henblik på at sikre en omgående og effektiv gennemførelse af beslutning 2005/919, at de italienske myndigheder har fundet det nødvendigt at vedtage lov nr. 29/2006. I den italienske retsorden udgør en normativ retsakt nemlig det mest egnede instrument til opfyldelse af kravene i henhold til effektivitetsprincippet.

23 Den Italienske Republik har ligeledes bemærket, at de italienske myndigheder i deres omfattende korrespondance med Kommissionen har gjort opmærksom på bl.a. de vanskeligheder, der er forbundet med nødvendigheden af at beregne de skyldige beløb og af at udelukke de små og mellemstore virksomheder fra den pågældende tilbagebetaling, for hvilke støtten måtte anses for at være forenelig med fællesmarkedet.

24 Hvad angår Kommissionens argument vedrørende utilstrækkeligheden af de nationale retlige procedurer har Den Italienske Republik fremhævet lovgivernes samt de nationale skattemyndigheders bestræbelser. I den sammenhæng har medlemsstaten ligeledes anført, at det ikke kan bebrejdes den, at den ikke har tilbagesøgt den pågældende støtte, eftersom tilbagebetalingerne heraf afhænger af den nationale dommers afgørelse.

25 Hvad angår Kommissionens anbringende om en overtrædelse af oplysningspligten har Den Italienske Republik hævdet, at den har oplyst over for Kommissionen, at situationen med de pågældende potentielle støttemodtagere ikke er omfattet af lov nr. 29/2006, men snarere henhører under reglerne om skatteunddragelse. Endvidere har medlemsstaten til sit forsvar tilføjet en supplerende oversigt over de modtagne beløb samt over de verserende retssager på området.

Domstolens bemærkninger

26 Ifølge fast retspraksis er den medlemsstat, som en beslutning om tilbagesøgning af ulovlig støtte er rettet til, i medfør af artikel 249 EF forpligtet til at træffe alle fornødne foranstaltninger til sikring af denne beslutnings gennemførelse (jf. dom af 5.10.2006, sag C-232/05, Kommissionen mod Frankrig, Sml. I, s. 10071, præmis 42 og den deri nævnte retspraksis).

27 Medlemsstaten skal nå til en effektiv opkrævning af de skyldige beløb (jf. dommen i sagen Kommissionen mod Frankrig, præmis 42, og dom af 22.12.2010, sag C-340/09, Kommissionen mod Italien, Sml. I, s. 13903, præmis 32). En forsinket tilbagesøgning efter de fastsatte frister vil ikke kunne opfylde kravene i traktaten (jf. dommen i sagen Kommissionen mod Italien, præmis 32 og den deri nævnte retspraksis).

28 I medfør af artikel 2, stk. 1, andet afsnit, i beslutning 2005/919 var Den Italienske Republik forpligtet til omgående at kræve den pågældende støtte tilbagebetalt fra støttemodtagerne. Især når støtten i medfør af samme artikels stk. 2 allerede var ydet ved reduktion af skattebetalingerne for indeværende skatteår, skulle medlemsstaten kræve hele den skyldige skat med renter tilbagebetalt inden for rammerne af den forudsete justering for finansåret 2004. I alle andre tilfælde skulle Den Italienske Republik opkræve det skyldige skattebeløb senest ved udgangen af det første skatteår, som fulgte efter tidspunktet for meddelelsen af nævnte beslutning, dvs. den 17. december 2004.

29 Imidlertid er det ubestridt i den foreliggende sag, at flere år efter meddelelsen af beslutning 2005/919 over for Den Italienske Republik og efter udløbet af alle de i denne beslutning fastsatte frister er en del af den ulovlige støtte stadig ikke blevet tilbagesøgt af medlemsstaten. En sådan situation er åbenbart uforenelig med dennes forpligtelse til at nå til en effektiv tilbagesøgning af de skyldige beløb og udgør en tilsidesættelse af pligten til omgående og effektiv gennemførelse af beslutning 2005/919.

30 Som det fremgår af sagsakterne, afsvækkes denne konstatering ikke af den omstændighed, at ca. 90 % af det samlede beløb af ulovlig støtte er blevet tilbagebetalt op til datoen for retsmødet i denne sag. Endvidere er det ubestridt, at den pågældende støtte ikke fuldt ud var blevet tilbagebetalt på tidspunktet for sagens anlæg.

31 I øvrigt fremgår det ikke af sagsakterne, at de italienske myndigheder har overholdt de frister, der er fastsat i artikel 2 i beslutning 2005/919 med henblik på tilbagesøgning af den ulovlige støtte hos støttemodtagerne.

32 Med hensyn til de af Den Italienske Republik fremlagte argumenter til sit forsvar skal det bemærkes, at i overensstemmelse med fast retspraksis er den eneste indsigelse, som kan gøres gældende af en medlemsstat over for et af Kommissionen anlagt traktatbrudssøgsmål i henhold til artikel 88, stk. 2, EF, indsigelsen om, at det er absolut umuligt at gennemføre den pågældende beslutning korrekt (jf. bl.a. dom af 20.9.2007, sag C-177/06, Kommissionen mod Spanien, Sml. I, s. 7689, præmis 46, og af 13.11.2008, sag C-214/07, Kommissionen mod Frankrig, Sml. I, s. 8357, præmis 44, samt dommen i sagen Kommissionen mod Italien, præmis 35).

33 Betingelsen om, at det skal være absolut umuligt at gennemføre beslutningen, er ikke opfyldt, når den sagsøgte medlemsstat udelukkende har underrettet Kommissionen om de retlige, politiske eller praktiske vanskeligheder, som gennemførelsen af beslutningen indebar, uden at have gjort noget reelt forsøg på at tilbagesøge støtten hos de pågældende virksomheder eller foreslå Kommissionen sådanne alternative metoder til gennemførelse af beslutningen, som ville have gjort det muligt at overvinde vanskelighederne (jf. bl.a. dom af 14.12.2006, forenede sager C-485/03 – C-490/03, Kommissionen mod Spanien, Sml. I, s. 11887, præmis 74, dommen i sagen Kommissionen mod Frankrig, præmis 46, samt dommen af 13.11.2008 i sagen Kommissionen mod Italien, præmis 36).

34 Domstolen har ligeledes fastslået, at en medlemsstat, der under gennemførelsen af en kommissionsbeslutning vedrørende statsstøtte støder på uforudsete og uforudsigelige vanskeligheder eller får kendskab til følger, der ikke er forudset af Kommissionen, bør forelægge Kommissionen disse problemer til vurdering med forslag om passende ændringer af den pågældende beslutning. I så fald skal Kommissionen og medlemsstaten i henhold til den regel, der pålægger medlemsstaterne og EU-institutionerne en gensidig pligt til loyalt samarbejde, jf. navnlig artikel 10 EF, samarbejde efter bedste

evne med henblik på at overvinde vanskelighederne, idet traktatens bestemmelser fuldt ud skal overholdes, særlig støttereglerne (jf. dommen i sagen Kommissionen mod Italien, præmis 37 og den deri nævnte retspraksis).

35 Det skal i den forbindelse fremhæves, at hverken i sine kontakter med Kommissionen eller under sagen for Domstolen har Den Italienske Republik påberåbt sig, at det var absolut umuligt at gennemføre beslutning 2005/919. Endvidere fremgår det af sagsakterne, at medlemsstaten aldrig har foreslået Kommissionen ændringer til beslutning 2005/919 med henblik på at overkomme de besværligheder, der er forbundet med en omgående og effektiv gennemførelse af denne.

36 Imidlertid har Den Italienske Republik i den foreliggende sag udelukkende underrettet Kommissionen om de retlige, politiske eller praktiske vanskeligheder, som gennemførelsen af nævnte beslutning indebærer.

37 I særdeleshed kan Den Italienske Republiks argument vedrørende de vanskeligheder, der er forbundet med nødvendigheden af at beregne de skyldige beløb og at udelukke de små og mellemstore virksomheder, for hvilke støtten måtte anses for at være forenelig med fællesmarkedet, ikke tages til følge. Den omstændighed, at den pågældende medlemsstat finder det nødvendigt at efterprøve den individuelle situation for hver virksomhed, der er berørt, med henblik på at foretage en forudgående undersøgelse for at udpege modtagerne af de fordele, der er omfattet i Kommissionens beslutning, kan ikke begrunde, at beslutningen ikke er blevet gennemført (jf. dom af 1.4.2004, sag C-99/02, Kommissionen mod Italien, Sml. I, s. 3353, præmis 23, og af 1.6.2006, sag C-207/05, Kommissionen mod Italien, præmis 46 og 50).

38 Det er korrekt, at den italienske lovgiver i løbet af tilbagesøgningsprocessen har ydet en seriøs indsats for at sikre effektiviteten af denne tilbagesøgning ved først at vedtage lov nr. 29/2006 og derefter lovdekret nr. 59/2008. Især fremgår det af sagen, at loven foreskrev indstilling af støtteordningen samt nærmere bestemmelser for

identificering, fastsættelse og tilbagebetaling af de ulovligt udbetalte støttebeløb. Lovdekretet skulle imidlertid løse det processuelle problem som følge af, at de nationale retsinstanser havde udsat gennemførelsen af pålæggene om tilbagebetaling af støtten, med henblik på at fremskynde afslutningen af allerede løbende tvister.

39 Imidlertid har vedtagelsen af de foranstaltninger, der er nævnt i den forudgående præmis, ikke formået at råde bod på forsinkelsen med tilbagesøgningen af den i beslutning 2005/919 omfattede støtte. Deres ikrafttrædelse har fundet sted efter de med nævnte beslutning fastsatte frister, og deres virkning har vist sig at være utilstrækkelig, eftersom der, flere år efter meddelelsen af beslutning 2005/919, frem til tidspunktet for anlæggelsen af denne sag og efter udløbet af alle de i beslutningen fastsatte frister, stadig er en del af den ulovlige støtte, som ikke er blevet tilbagesøgt af Den Italienske Republik.

40 Imidlertid skal det bemærkes, at de lovgivningsforanstaltninger, der skal sikre gennemførelsen fra de nationale retsinstansers side af en beslutning fra Kommissionen, som pålægger en medlemsstat at tilbagesøge en ulovlig støtte, og som er truffet med forsinkelse, eller som viser sig at være utilstrækkelige, ikke opfylder de krav, der udspringer af den ovenfor i præmis 26 og 27 omhandlede retspraksis. (jf. dommen af 22.12.2010 i sagen Kommissionen mod Italien, præmis 42).

41 Endvidere har Den Italienske Republik gjort gældende, at situationen for en række modtagere af den pågældende støtte ikke er omfattet af lov nr. 29/2006, men snarere henhører under reglerne om skatteunddragelse, og i det tilfælde bortfalder forpligtelsen til at kræve den ulovlige støtte tilbagebetalt.

42 I den forbindelse må det fastslås, at Den Italienske Republiks henvisning til anvendelsesområdet for lov nr. 29/2006 ikke er relevant i den foreliggende sag. Som det fremgår af artikel 1 i beslutning 2005/919 og af første betragtning til denne, er den

pågældende støtteordning effektivt blevet iværksat ved artikel 1, stk. 1, litra b), i lovdekret nr. 259/2003, der efterfølgende er blevet ophøjet til lov med lov nr. 326/2003 af 24. november 2003. Den Italienske Republik er imidlertid forpligtet til i medfør af artikel 2, stk. 1, i beslutning 2005/919 at tilbagesøge støtte tildelt i medfør af lovdekret nr. 269/2003. I lyset heraf er spørgsmålet, om den fordel, som blev tildelt de pågældende virksomheder, var i overensstemmelse med den nationale lovgivning eller, tværtimod, snarere udgjorde en skatteunddragelse eller skattesvig, uden indflydelse på den pågældende medlemsstats forpligtelse til at tilbagesøge støtten inden for de fastsatte frister. Eventuelle vanskeligheder forbundet med nødvendigheden af at kontrollere selvangivelserne inden for rammerne af de passende nationale procedurer kan ikke i sig selv, således som det fremgår af præmis 33 og 37 i denne dom, berettige den manglende gennemførelse af beslutning 2005/919 inden for de foreskrevne frister.

43 Hvad endvidere angår Kommissionens argument om de nationale domstoles mulighed for at anordne udsættelsesforanstaltninger under proceduren for tilbagesøgning af støtten skal det påpeges, at sådanne forholdsregler kan tillades under forudsætning af, at betingelserne er opfyldt i henhold til retspraksis (jf. bl.a. dom af 21.2.1991, forenede sager C-143/88 og C-92/9, Zuckerfabrik Süderdithmarschen og Zuckerfabrik Soest, Sml. I, s. 415, og af 9.11.1995, sag C-465/93, Atlanta Fruchthandelsgesellschaft m.fl. (I), Sml. I, s. 3761).

44 I særdeleshed kan foreløbige forholdsregler om udsættelse træffes af en national domstol, hvis denne nærer alvorlig tvivl med hensyn til EU-retsaktens gyldighed, og såfremt Domstolen ikke allerede er blevet anmodet om at tage stilling til den anfægtede retsakts gyldighed, skal den selv forelægge spørgsmålet herom for Domstolen. Imidlertid er Den Europæiske Unions retsinstanser i denne sag ikke blevet forelagt et spørgsmål vedrørende lovligheden af beslutning 2005/919. Under alle omstændigheder har Den Italienske Republik ikke i sagen for Domstolen påvist, at de øvrige betingelser, der er anført i den nævnte retspraksis i den foregående præmis, er opfyldt.

45 De eneste nationale afgørelser, der er indleveret på sagsakterne af parterne i denne sag om tilbagesøgning af støtte som fastslået med beslutning 2005/919 — dvs. afgørelsen fra Commissione tributaria provinciale di Treviso af 2. juli 2007 og afgørelsen fra Commissione tributaria regionale di Venezia-Mestre af 15. december 2008 — har, som Den Italienske Republik har anerkendt under den mundtlige forhandling, til formål at udøve en legalitetskontrol af en national retsakt, hvorved man vil tilbagesøge ulovlig støtte til en støttemodtagende virksomhed, og rejser ikke tvivl om lovligheden af beslutning 2005/919. Følgelig finder de førnævnte domme i sagerne Zuckerfabrik Süderdithmarschen og Zuckerfabrik Soest samt i Atlanta Fruchthandelsgesellschaft m.fl. (I) ikke anvendelse for så vidt angår de nævnte nationale afgørelser.

46 Herved må det påpeges, at selv om den nationale domstols kontrol af den formelle lovlighed af en national retsakt, hvorved man vil tilbagesøge en ulovlig statsstøtte, blot bør betragtes som et udtryk for den almindelige unionsretlige grundsætning om en effektiv retslig beskyttelse, skal det dog understreges, at de nationale domstole er forpligtet til i henhold til artikel 14, stk. 3, i forordning nr. 659/1999 at sikre den fulde virkning af den beslutning, som pålægger tilbagebetalingen af den ulovlige støtte, og til at nå et resultat, der er i overensstemmelse med det, som tilsigtes med denne beslutning (jf. dom af 20.5.2010, sag C-210/09, Scott og Kimberly Clark, Sml. I, s. 4613, præmis 25 og 29).

47 Ophævelsen af en national bestemmelse til gennemførelse af en kommissionsbeslutning — der kræver tilbagesøgning af den ulovlige støtte — hvilket er til hinder for en omgående og effektiv gennemførelse af nævnte beslutning, er uforenelig med kravene ifølge artikel 14, stk. 3, i nævnte forordning nr. 659/1999 (jf. i denne retning dommen i sagen Scott et Kimberly Clark, præmis 30).

48 Hvad angår de nationale afgørelser nævnt i præmis 45 i denne dom kan det konstateres, således som det fremgår af sagsakterne, at den virksomhed, der var modtager af en ulovlig støtte, som den var forpligtet til at tilbagebetale i medfør af en national

retsakt om betalingspålæg, som den anfægtede, først foretog betaling efter ankeafgørelsen af 15. december 2008, som forkastede søgsmålet om ophævelse. De ovenstående betragtninger viser derfor, at ophævelsen i første instans af den pågældende nationale retsakt om betalingspålæg forårsagede en betydelig forsinkelse i tilbagesøgningen af den ulovlige støtte. Denne situation er ikke egnet til at sikre en omgående og effektiv gennemførelse af beslutning 2005/919.

49 Henset til det ovenstående, bør Kommissionen gives medhold i søgsmålet for så vidt angår klagepunktet om, at Den Italienske Republik ikke inden for de foreskrevne frister har truffet alle de nødvendige foranstaltninger med henblik på hos støttemodtageren at tilbagesøge hele den støtte, der er blevet erklæret ulovlig og uforenelig med fællesmarkedet ved beslutning 2005/919.

50 Under hensyn til den konklusion, der er fremlagt i den foregående præmis, er det ufornødent at tage stilling til Kommissionens påstand om, at det fastslås, at Den Italienske Republik har tilsidesat sine forpligtelser, da den ikke har givet Kommissionen underretning om de foranstaltninger, der omtales i nævnte præmis, idet medlemsstaten netop ikke har taget skridt til at gennemføre beslutning 2005/919 inden for de fastsatte frister (jf. dommen af 22.12.2010 i sagen Kommissionen mod Italien, præmis 57 og den deri nævnte retspraksis).

51 Det må herefter fastslås, at Den Italienske Republik har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til artikel 2 i beslutning 2005/919, da den ikke inden for de fastsatte frister har truffet alle de foranstaltninger, der er nødvendige med henblik på tilbagesøgning hos støttemodtagerne af hele den støtte, som ifølge beslutningen blev erklæret ulovlig og uforenelig med fællesmarkedet.

Sagens omkostninger

52 I henhold til procesreglementets artikel 69, stk. 2, pålægges det den tabende part at betale sagens omkostninger, hvis der er nedlagt påstand herom. Da Kommissionen har nedlagt påstand om, at Den Italienske Republik tilpligtes at betale sagens omkostninger, og Den Italienske Republik har tabt sagen, bør det pålægges den at betale sagens omkostninger.

På grundlag af disse præmisser udtaler og bestemmer Domstolen (Første Afdeling):

1) Den Italienske Republik har tilsidesat sine forpligtelser i henhold til artikel 2 i Kommissionens beslutning 2005/919/EF af 14. december 2004 om skattelettelser for virksomheder, der deltager i udstillinger i udlandet, da den ikke inden for de fastsatte frister har truffet alle de foranstaltninger, der er nødvendige med henblik på tilbagesøgning hos støttemodtagerne af hele den støtte, som ifølge beslutningen blev erklæret ulovlig og uforenelig med fællesmarkedet.

2) Den Italienske Republik betaler sagens omkostninger.

Underskrifter